

Filosofera tillsammans

Av Kalle Grill, Erica Jonvallen och Sofia Wrangsjö

KALLE GRILL
ERICA JONVALLEN
SOFIA WRANGSJÖ

FILOSOFERA TILLSAMMANS

"DENNA UNIKA LILLA BOK GER DE
REDSKAP SOM BEHÖVS FÖR ATT
FILOSOFERA TILLSAMMANS ..."

Åsa Wikforss, professor i beräknad
filosofi vid Stockholms universitet

BOKFÖRLAGET

Filosofiska samtal som gemensam undersökning

- Tänka tillsammans om etiska, existentiella och metafysiska frågor.
- Utforskande av vardagliga saker på ett filosofisk sätt.
- Struktur och tydliga ramar.
- Fokus ligger på att utforska frågan, inte vem som säger vad.
- Vi förstår mer tillsammans än var och en för sig.

Filosofera tillsammans består av

Del 1

- Presentation av materialet, genomgång av fyra **samtalsdygder** och sju **verktyg**.
- Fem inledande **samtal** där deltagarna kommer i gång och samtidigt fördjupar sig i verktygen.

Del 2

- Samtalsunderlag om vitt skilda ämnen.

Del 3

- Ett teoretiskt avsnitt för den som vill veta mer.

Samtalsdygder

Lekfullhet

Att prova sig fram och våga testa nya tankar.
Att låta humor och lätthet finnas med.
Olika infallsvinklar gör samtalet rikare.

Ödmjukhet

Att vara öppen för att vi alla bara ser delar av
helheten, även när vi vet mycket om något.
Vi förstår mer tillsammans än var och en för sig.

Nyfikenhet

Att lyssna på och försöka förstå det andra
säger. Att fråga om jag inte förstår.
Att undra vad jag själv tycker och tänker.

Eftertänksamhet

Att inte ha bråttom, utan ta sig tid.
Att ge sig själv och andra utrymme att
formulera nya tankar.

Verktyg

- Rundor
- Tankepauser
- Frågor
- Distinktioner
- Definitioner
- Argument
- Överblick

Samtalsämnen

- Är du en del av naturen?
- Frågor om frihet
- Distinktionsleken
- Vad är en stol?
- Hitta argument
- Det goda livet
- Objektivt och subjektivt
- Identitet och förändring
- Självständighet
- Tänka utan ord – vad är tid?
- Finns det bra lögnar?
- Hemma
- Att föra sin egen och andras talan
- Kropp
- Att vara sanningsenlig
- Vad är svenskhet?
- Kärlek är ...
- Var börjar och slutar du?
- Framtiden
- Vem/vad har du ansvar för?
- Rättvisa
- Om att möta ett konstverk
- Familj
- Robotars moraliska status
- Ett könlöst samhälle
- Hastighet
- Att formulera frågor

Finns det bra lögner?

Det är fullt att ljuga. Det är en mening som många barn får lära sig. Samtidigt är det skillnad på lögn och lögn. De flesta av oss använder då och då så kallade vita lögner för att visa hänsyn eller undvika konflikt. Som »Nej, du ser inte alls sliten ut.« Eller »Jag vill jättegärna komma, men jag har tyvärr andra planer.«

Vore det kanske bättre om vi inte tog till vita lögner? Ljuger vi verkligen av hänsyn eller är det mer av bekvämlighet?

Tankepaus

Ta en tankepaus och fundera över: Går det att alltid tala sanning och aldrig ljuga? Är det i så fall eftersträvarvärt? Eller finns det situationer när det är okej eller till och med bra eller viktigt att ljuga? Vilka i så fall och varför?

Runda

Berätta var och en hur ni tänkte.

Fritt samtal

Låt samtalet flöda utifrån vad ni tycker är mest spännande. Använd verktygslådan. Här finns några frågor om ni vill fylla på med inspiration:

- Går det att ljuga för sig själv på riktigt?
- Kan man ljuga och vara ärlig samtidigt?
- Finns det saker som det aldrig är försvarbart att ljuga om? Vilka i så fall och varför? Eller varför inte?

Avslutningsrunda

Vad var mest intressant med det här samtalet?

- **Facebooksida:** Filosofera tillsammans
- **Mer information och filer att ladda ner finns hos Blue Publishing:**
blue.se/filosofera-tillsammans/
- **Filosofisk samtalskonst:** *Umeå universitet, distans med två fysiska träffar*
- **Filosofiska samtal med barn:** *Luleå tekniska universitet, distans*
- **Svenska Sällskapet för Filosofisk Praxis:** *ssfp.se*
- **Sokratiska Institutet:** *sokratiskainstitutet.se*
- **Kontakt:** *sofia@sofiawrangsjo.se*